

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 849/2023
12.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Милене Рашић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миодрага Јанковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 8К 568/2014 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Нишу 1Кж.1 бр. 132/23 од 27.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миодрага Јанковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу 8К 568/2014 од 10.02.2023. године и Вишег суда у Нишу 1Кж.1 бр. 132/23 од 27.03.2023. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **одбацује** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу 8К 568/2014 од 10.02.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 7 месеци и истовремено одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у време проверавања од 2 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка о чијој висини ће одлучити суд накнадно посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Нишу 1Кж.1 бр. 132/23 од 27.03.2023. године, одбијене су, као неосноване, жалбе окривљеног АА, његовог браниоца и Основног јавног тужиоца у Нишу и пресуда Основног суда у Нишу 8К 568/2014 од 10.02.2023. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Миодраг Јанковић, због повреде закона из члана 485.с тав 1. тачка 2) у вези члана 15. став 2. и 3. Законика о кривичном поступку, члана 16. став 2. и 5. Законика о кривичном поступку, члана 31. Законика о кривичном поступку, члана 232. и 239. у вези 428. став 8. Законика о кривичном поступку, члана 406. и 419. и одредбе члана 359. Кривичног законика као и одредбе члана 89. и 130. Закона о полицији, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји и побијане пресуде преиначи или да исте укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање пред измењеним саставом већа.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Миодрага Јанковића је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац је у поднетом захтеву за заштиту законитости навео да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а која се огледа у чињеници да радњама извршења кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, другом физичком лицу није прибављена никаква корист потребна за постојање кривичног дела из члана 359. став 1. Кривичног законика.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости од стране Врховног суда оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 359. став 1. Кривичног законика (КЗ) прописано је да кривично дело злоупотреба службеног положаја чини оно службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог.

Дакле, радња извршења кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у искоришћавању службеног положаја и овлашћења, прекорачењу граница службеног овлашћења или невршењу службене дужности, а последица може бити прибављање себи или другом физичком или правном лицу какве користи, другом доношење какве штете или се може огледати у тежој повреди права другог.

Са друге стране, одредбом члана 289. став 1. тачка 9) Закона о безбедности саобраћаја на путевима прописано је да ће полицијски службеник искључити из саобраћаја возило које није уписано у јединствени регистар возила или му је истекао

рок важења регистрационе налепнице, односно потврде о коришћењу таблица за привремено означавање.

Из изреке побијане правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА оглашен кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, јер је у време и на месту ближе означеном у изреци пресуде „...као службено лице - полицијски службеник Министарства унутрашњих послова Републике Србије распоређен на радно место саобраћајни полицајац, Саобраћајне полицијске испоставе „...“, Одељења саобраћајне полиције, Полицијске управе у ..., у урачунљивом стању, невршењем своје службене дужности прибавио корист ББ...који је управљао путничким моторним возилом марке „...“ тип „...“, без регистарских таблица, зауставио...и започео саобраћајну контролу...након чега ипак према овом учеснику у саобраћају није извршио службену радњу коју би морао извршити-искључење возила из саобраћаја на основу члана 289. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, прибавивши му на овај начин корист у виду могућности да не буде искључен из саобраћаја, а да је при том био свестан противправности и забрањености свога дела и хтео је његово извршење“.

Имајући у виду наведено, по оцени овог суда из изреке правноснажне пресуде јасно произилазе сва законска обележја кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, и то како објективна која се односе на радњу окривљеног који је искористио свој службени положај и овлашћење на тај начин што није вршио своју службену дужност, већ је другом прибавио корист која се огледа у чињеници да иако је императивном одредбом одређено да ће се возило искључити из саобраћаја, исто није искључио, већ је ББ возило задржао и наставио да га користи, тако и субјективна обележја дела која се тичу урачунљивости и умишљаја (свест и воља) окривљеног за извршење дела, које укључује и свест о забрањености дела, па су супротни наводи из захтева оцењени као неосновани. Самим тим, неосновани су наводи браниоца да је суд погрешно применио закон тиме што није применио одредбу члана 39. Закона о полицији којом је предвиђена могућност овлашћеног службеног лица да упозори лице које својим понашањем може да доведе у опасност своју безбедност или безбедност другог лица или безбедност имовине, да наруши јавни ред и мир или угрози безбедност саобраћаја на путевима, или када се основано очекује да би то лице могло да учини или изазове да учини кривично дело или прекршај.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и наводи да другостепени суд није ценио разлоге у изјављеној жалби у погледу места извршења кривичног дела јер постоји нелогичност да је окривљени извршио кривично дело у близини пијаце „Дурлан“, будући да из транскрипта разговора произилази да је окривљени ауто зауставио код „Ауто пијаце“, којим наводима бранилац суштински оспорава утврђено чињенично стање и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Даље, бранилац у поднетом захтеву наводи да је суд неосновано одбио предлоге тужилаштва и браниоца окривљеног да саслуша предложене сведоке, нарочито сведока ББ, на који начин указује да је учињена повреда закона из члана 395. ЗКП. Такође, бранилац у поднетом захтеву нумерише да су побијаним пресудама учињене и повреде закона из члана 15. став 3. ЗКП, члана 16. став 2. и 5. ЗКП, члана 388. став 3. и 406. ЗКП. Осим тога, бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена и повреда закона

из члана 428. став 8. ЗКП и члана 419. став 1. и 2. ЗКП јер се првостепена пресуда заснива на одбрани окривљеног пред Основним јавним тужиоцем без навођења одбрана датих на главном претресу.

Бранилац у поднетом захтеву истиче и повреду закона из члана 31. ЗКП учињену неправилном применом ове одредбе од стране првостепеног суда приликом доношења решењем о раздвајању поступка у односу на окривљеног.

Такође, бранилац у поднетом захтеву наводи да је приликом доношења одлуке о кривичној санкцији погрешно примењен закон и неправилно примењена одредба члана 54. КЗ, јер у одлуци нису наведене све околности од значаја за одмеравање казне за окривљеног на који начин суштински указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2), члана 440, члана 441. став 1, члана 16. став 2. и 5, члан 15. став 3, члан 395. члан 388. став 3. и члан 406. ЗКП, члан 428. став 8. у вези члана 419. став 1. и 2. и члана 31. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овим деловима оценио као недозвољен.

Из свега напред наведеног, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић